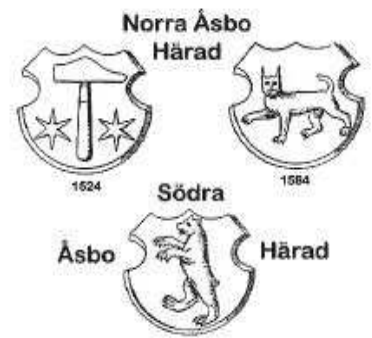

Åsbo Släktblad

Medlemsblad för Åsbo Släkt- och
Folklivsforskare

årg.23 jun 2010 nr.1

Tror du hon vet vem hon är?

Åsbo Släktblad

Medlemstidning för Åsbo Släkt- och Folklivsforskare
Årg. 23, jun 2010, nr 1

Redaktionen:

Lena Ringbrant Ekelund,
Kamrersg.17, 264 31 Klippan,
tel. 0435-71 10 60 l.re@telia.com
Eivor Johansson, Hjortstigen 16,
260 70 Ljungbyhed tel. 0435-441 447
Barbro Andr ell, Fredsg 8, 264 32
Klippan tel. 0435-147 34
redaktionen@asbo-gen.com
Ansvarig utgivare: Bengt Emg ard

Åsbo Släkt- och Folklivsforskare

Postadress: c/o Studieförbundet
Vuxenskolan, Box 20, 264 21 Klippan
Bes ksadr.: Studiegården 47:an,
Storgatan 47, 2:a v n, Klippan
Postgiro: 43 57 62-0
Bankgiro: 5044-2391

Medlemsavgifter 2010

Helår 125 kr
Familjemedlem 50 kr

FÖRENINGSLOKAL

Studiegården 47:an,
Storgatan 47, 2:a v n, Klippan

ÖPPET HUS, se programsidan.

I lokalen finns förutom datorer
föreningens **ARKIV** innehållande:
- Antavlor, bouppteckningar, sl ktut-
redningar m.m.
- Böcker för släkt- och folklivs-
forskare.
- Register över bouppteckningar som
tillhört Klippans Tingsrätt.
- Material till försäljning, som t.ex.
antavlor, ansedlar, böcker och
kompendier.
- Tillgång till mikrokort, kort- och
rullfilmsl sare.
- Medlemstidningar från föreningar.

H r h lls även kurser i släkt- och
lokalhistorisk forskning.
Kontaktperson: Barbro Andr ell

  Åsbo Släkt- och Folklivsforskare
och författarna som även ansvarar för
faktauppgifterna i sina artiklar.
Foto: Lena RE om inget annat anges.

INNEH LL

Sl�ktforskarv�nner - <i>Red.</i>	3
Elisabeth Assarson Marsh - <i>Red.</i>	4
Fotografer i Örkelljunga - <i>Lena RE</i>	8
Hur jag tänkt och gjort när jag skrev min släkt- krönika - <i>Anders Ellerstrand</i>	11
Bygdeband - <i>Barbro Andr�ell</i>	14
I vått och torrt - <i>Guno Hask�</i>	15
Ett rop om hjälp.... - <i>Guno Hask�</i>	15
Ett tidningsurklipp... - <i>Lena RE</i>	16
Boktips - <i>Lena Ringbrant Ekelund</i>	17
Rapport från årsmötet - <i>Eivor Johansson</i>	18
Gamla gårdar o torp i V Sönnarslöv - <i>Eivor J.</i>	19
Om små o stora brott - <i>Eivor J.</i>	20
Temakvällar - <i>Gertrud Hannrup</i>	21
V�rutf�rd till Krapperup - <i>Eivor Johansson</i>	23
H�stens program	24

Styrelsen 2010

Ordf.	Bengt Emg�ard, H�rsdal 2361, 264 92 Klippan, tel. 0435-71 19 90
v Ordf.	Lena Ringbrant Ekelund, Kamrersg.17, 264 31 Klippan, tel. 0435-71 10 60
Sekr.	Gertrud Hannrup, �lvdalsg. 11, 264 34 Klippan tel. 0435-123 39
Kassör	Stina Nilsson, � Solgatan 4d, 264 34 Klippan tel. 0435-71 11 14
Dataansvarig	Alan Sejrbo-Petersen, H�rsdal sv. 167, 260 60 Kvidinge tel.0435-126 15 Fredric Nilsson, Asterg 12, 267 34 Bjuv tel 042-833 18 Kerstin Persson, Brog�rdav. 1, 260 61 Hyllinge tel. 042-22 5368
Suppleanter	Roger Ragnarsson, Fastarp 4460, 264 94 Klippan tel. 0435-212 91
Arkiv	Vivan Bengtsson, Ekoxgatan 3, 264 36 Klippan tel. 0435- 131 97

Hemsida: www.asbo-gen.com

Webm starna Fredric Nilsson & Alan Sejrbo-Petersen
webmaster@asbo-gen.com

Vår förening  r medlems-
förening i Sveriges Släkt-
forskarf rbund, Skånes
Genealogiska förbund och
samarbetar med Studief r-
bundet Vuxenskolan
Klippan/Perstorp.

•••••
• **Nästa tidning** kommer ut •
• i dec 2010. Tema "Längs •
• Rönneå". Sista dag att •
• lämna manus  r den 15 •
• okt. •
•••••

SLÄKTFORSKARVÄNNER

Detta nummer av Åsbo Släktblad har några artiklar som fortsätter på temat "Längs den gamla kungleden". Vi vill särskilt göra er uppmärksamma på alla böcker (över 40 st) som Örkeljunga hembygdsförening har gett ut under många år. Den senaste som handlar om emigration till Amerika presenteras i detta nummer, men även en gammal bok om fotografier i Örkeljunga har vi läst och skrivit om. www.orkelljungahembygdsforening.se

Till hösten kommer vi att ha förmånen att få besök av **Bengt Olof Käck** från Lantmäteriet i Gävle. Han kommer att berätta om "**Kartan i datorn berättar hembygdens historia**". Vi var ett par som hörde honom i våras i Helsingborg och det var ett riktigt bra föredrag. Det finns otroligt mycket på www.lantmateriet.se och han förklarar på ett enkelt sätt hur man gör. Missa inte detta!!

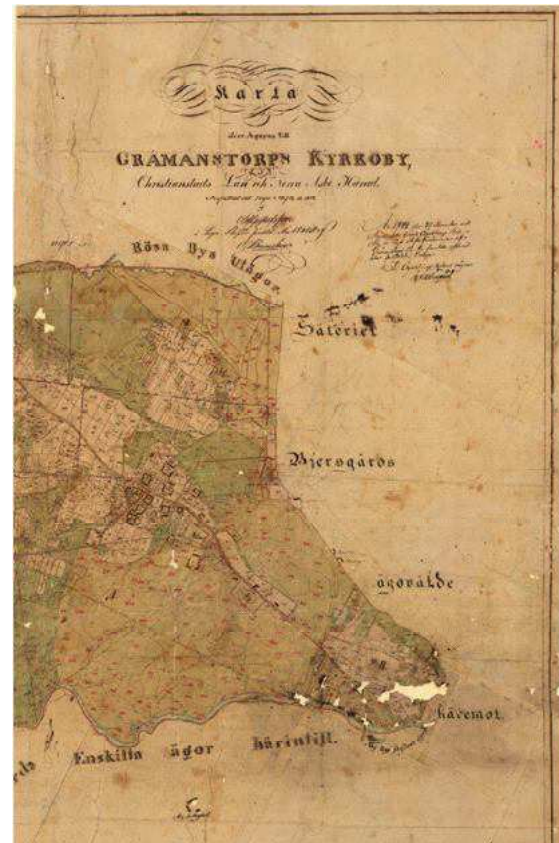
På höstens släktforskardag lördagen den 9 okt. blir det anbyte och släkttips som vanligt. Vi kommer även att bjuda in traktens hembygdsföreningar för att de ska få presentera sitt material. Det finns fantastisk mycket kunskande i dessa föreningar som vi släktforskare kan ha nytta och glädje av.

Dessutom kommer "**Bygdeband**" att presenteras av **Peter Wallenskog**, en av Genlines grundare! Det ser vi verkligen fram mot.

Nästa nummer av Åsbo Släktblad har vi tänkt ska ha temat "Längs Rönneå". Du/vi bestämmer själva vad som kan tänkas höra dit. Kanske något om några möllor eller...? Sen vet vi att fd redaktören Sten har en artikel på gång. Vi tar tacksamt emot alla bidrag även om de inte hör till temat.

Ha en riktigt trevlig släktsommar!

Barbro, Eivor & Lena

Elisabeth Assarson Marsh, vet du vem du är?

Elisabeth Assarson - fullt koncentrerad på släkten

Vid samtal med Elisabeth berättade hon att hon har en del material från sin farmors sida och lite grann på sin mormors. När hon tackade ja till samarbetet med oss var hennes förhoppning att få vissa uppgifter bekräftade och naturligtvis att få veta mer. (Resultatet, eller i alla fall en del av det, redovisas i separat artikel.)

Vi bjöd alltså in Elisabeth till vår lokal i "47:an" och tillsammans med Barbro, Lena och datorerna hittade hon snabbt in i sin släkt. Under det två kvällar vi träffades kom vi tillbaka till början av 1700-talet. Som hon själv anade fanns generationer av hennes släkt Assarson i Riseberga socken och Bonnarp. Så hennes rötter går djupt i den skånska myllan.

Vissa uppgifter pekade mot Amerika och vid närmare undersökning visade det sig att hennes farfar varit bosatt åtta år där. I kyrkböckerna finns en anteckning om att det inte gick att utfärda det äktenskapsintyg som krävdes för äktenskapet med Elisabeths farmor pga. att uppgifter saknades för tiden då han var i Amerika. Han kunde ju ha varit gift där! Detta löste sig tydligen så småningom eftersom de sedan gifte sig.

Även hennes fars systrar hade emigrerat dit och tre av systrarna hade utbildat sig till sjukgymnaster, ganska ovanligt i tidigt 1900-tal. En av systrarna gifte sig med en journalist och med hjälp av Internets kartor och Lenas "navigering" kunde Elisabeth "stå" på gatan och titta på huset de hade bott i. Dagens teknik är ovärderlig när man söker sina rötter.

Vi hoppas och tror att Du Elisabeth har tyckt att det varit lika intressant och roligt som vi att tillsammans kunna få fram uppgifter om dina rötter och vi vill tacka Dig så mycket för att du tog dig tid och att du lät oss dela lite av din släkthistoria.

Ei vor

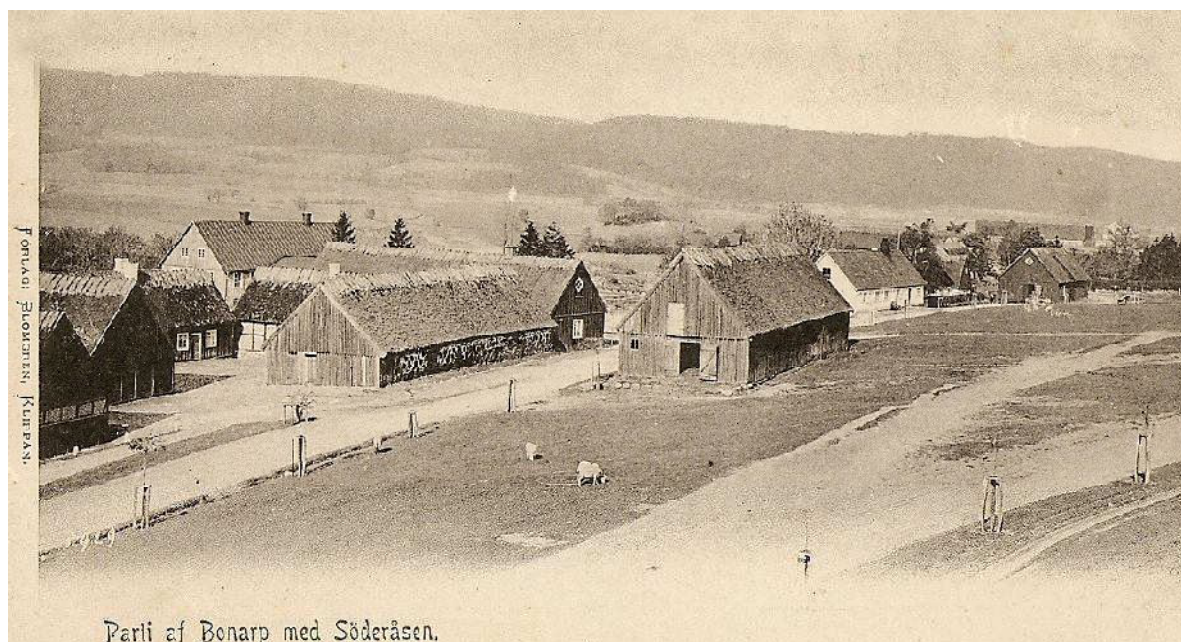
Känns titeln igen beror det på att vi har "lånat" delar av den från TV-serien som gick i höstas. Vi blev inspirerade av serien - Vem tror Du att Du är? - och beslutade oss för att försöka göra något liknande själva. Då givetvis med de "kändisar" vi har i närområdet. Den första s.k. "kändis" som dök upp i mitt huvud var **Elisabeth Assarson Marsh**. Den tanken understöddes livligt av både Barbro och Lena och jag tog kontakt med Elisabeth och frågade hur hon ställde sig till att vi fick hjälpa henne att leta reda på hennes förfäder en bit bakåt i tiden och att skriva en artikel om det i vår tidning. Glädjande nog tackade hon ja till det trots att hon hade en hel del forskning på sin fars sida från tidigare.

För er som, till äventyrs, inte känner till så mycket om Elisabeth vill jag helt kort presentera henne nedan och den presentationen av henne blir som alla förstår bara ett litet axplock av

allt den här kreativa och produktiva kvinnan har gjort.

De allra flesta, både i Klippans kommun och runt om i landet, känner nog till henne som en fantastisk sångerska, skådespelerska och entertainer som har arbetat, inte bara i hela Sverige utan även utomlands. Men hon har fler strängar på sin lyra än så. Hon sitter som nämndeman i Helsingborgs Tingsrätt och har verkat som politiker för KD i Klippans Kommun. Hon har också varit/är medarbetare vid en del av sin mans, Gordon Marsh, produktioner. Hon är också en entusiastisk western-ryttare och håller även på med de egna hästarna på familjens gård i Bonnarp, Ljungbyhed. Dessutom har hon hunnit jobba i tio år inom medicin-teknik branschen. Tillsammans med sin man var hon också med och startade dansföreningen Saltito i Klippan, som fått fram många duktiga ungdomar, och de höll också kurser för olika grupper från hela landet.

Har fäder nerötter na fast förankrade i Riseber gabygden

Elisabeth Assarson, välkänd för oss alla, har sina rötter på sin fars sida i Riseberga socken långt tillbaka i tiden.
-”Slakten har bott här alltid”, säger Elisabeth själv.

Fadern, **Per Harry Assarson**, föddes den 30 juni 1903 på gården Bonarp 12, son till Åbo **Tufve Assarson** och hans hustru **Elise Persson**.

Farföräldrarna var båda födda i Bonarp, Tufve Assarson den 26 nov 1871 och Elise Persdotter den 25 maj 1867. Vid giftermålet 1897 är Tufve bosatt på nr 9. och Elise på nr. 2.
Fff är **Per Assarson**, född 28 jan. 1824 i Bonarp, åbo i Bonarp nr. 9 och
Ffm är **Cecilia Tufvesdotter**, född 31 aug. 1832 i Brandsberga nr 2.
Fmf, **Per Nilsson d.y.** är också bördig från Bonarp, född där den 10 juli 1824.
Fmm heter **Cecilia Forsberg**, född i Björkarp 5 okt. 1827.

Ffff: **Assar Persson**, född i Bonarp 6 aug. 1791. Åbo i Bonarp nr. 9
Fffm: **Sissela Olasdotter**, född 31 maj 1793 i Brandsberga.
Fmf: **Tufve Persson**, född 19 nov. 1797 i Brandsberga.

Ffmm: **Ulrika Åkesdotter**, född 13 feb. 1797 i Kågeröd
Fmf: **Nils Persson**, född 22 sept. 1789 i Starby. Åbo i Bonarp nr 2.
Fmf: **Helena Jönsdotter**, född 1 jan. 1802 i Järbäck.
Fmm: **Per Nilsson Forsberg**, född 11 mars 1804 i Björkarp. Farbror till konstnären Nils Forsberg.

Fmmm: **Christina Bergström**, född 26 okt. i Vessmanstorp.

Även i tidigare generationer finns Elisabeths anor i Riseberga, i byarna Bonarp, Björkarp, Brandsberga, Broröd och Vessmanstorp.

Barbro

Elisabeth visar sina släktbilder.

Moder srötter na kom med nytt blod till Bonarp

Elisabets mor kom till Riseberga och Bonarp från södra Skåne.

-”Det var ju tur att mor kom hit med lite nytt blod” säger Elisabeth med ett skratt.

Modern, **Alma Helmina Hansson**, föddes den 30 augusti 1905 i Västra Nöbbelöv socken, dotter till slaktare **Anders Hansson** och hans hustru **Lovisa Andersson**.

Morföräldrarna kom båda från södra Skåne, Anders Hansson var född i Sjörup den 17 september 1880 och Lovisa Andersson i Sillasjö i Gärdslov den 20 april 1885.

Mff: **Hans Andréasson**, född 23 april 1841 i Haraldstorp i Skårby.
Mfm: **Anna Persdotter**, född 3 feb. 1841 i Blentarp nr 30.

Mmf: **Anders Hansson**, född 1 maj 1844 i Skurup, kusk på Näsbyholms gods.

Mmm: **Cecilia Persdotter**, född 11 nov. 1845 i Gärdslov.

Mfff: **Andréas Bengtsson**, född 2 maj 1794 i Stubbarp i Gödelöv.

Mffm: **Gertrud Larsson**, född 3 juli i Bara.

Mfmf: **Per Andersson**, född 25 nov. 1814 i Blentarp.

Mfmm: **Elna Åkesdotter**, född 11 april 1807 i Blentarp.

Mmff: **Hans Jönsson**, född 11 aug. 1796 i Svedala

Mmfmm: **Hanna Svensdotter**, född 22 nov. 1802 i Gärdslov

Mmmf: **Per Nilsson**, född 3 juni 1810 i Gärdslov

Mmmm: **Elna Jönsson**, född 13 nov. 1811 i Sillasjöhus i Gärdslov.

Tidigare generationer har också bott och verkat i södra Skåne.

Barbro

Cecilia Persdotter med sina barnbarn syskonen Evald Hansson och Alma, gift Assarson (Elisabeths mor).

Fattighuset

Elisabeth berättar att hennes mormors far Anders Hansson var kusk på Näsbyholms gods. Han fick lunginflammation när han satt och frös på kuskbocken och avled bara 45 år gammal. Då blev Cecilia Persdotter ensam med många barn och tvingades flytta till fattighuset. På bilden ovan ser du henne omgiven av sina barnbarn.

Det har varit ett nöje att träffa Elisabeth och utforska hennes släkt. Vi tror att vi har väckt intresset för slakten hos henne.

Vet du någon mer kändis inom vårt område som du tror skulle vilja få reda på mer om sin släkt, så hör av dig till oss.

Red.

En härlig bild på Elisabeth som vi fick syn på i hennes album.

Elisabeths släkt i USA

Eftersom jag har ett stort intresse för att leta släkt i Amerika blev jag genast intresserad när Elisabeth berättade att hon hade släkt där. Hon och hennes syster hade nyligen återupptagit kontakten med en släkting, så jag letade mest för skoj skull och för att se vad vi kunde hitta.

Elisabeths farfar **Tuve Assarson** (f.1871) var över i USA under åren 1888-96. När han kom hem gifte han sig med Elise. Vi kunde inte hitta något om honom i något register på Ancestry. Han borde varit med i folkräkningen 1890, men den är förstörd av brand.

Tuve och Elise får en son, Elisabeths far, och två döttrar och döttrarna emigrerar båda till Amerika.

Syster åker ofta över Atlanten

Tuves dotter, Elisabeths faster, **Syster Nelly Assarson** (f. 1900 V. Sönnarslöv) kom första gången till Amerika den 24 mars 1925.

Hon är på Bermuda 1928 och återvänder till New York 5 nov samma år. Hennesyrke angessom sjuksköterska. Hon är 5ft 2in (1,57m) och har brunt

Syster Hallstrom/Thulin

Frihetsgudinnan vid infarten till New York.

hår och blåa ögon.

Hon gifte sig den 25 april 1929 med **Carl Hallstrom**, (f. 1901 i Finland) och reste sedan hem.

Den 7 sep 1929 skulle Syster och Willy komma till New York från Le Havre men de hade aldrig gått ombord. De kom istället den 30 sep samma år. Undrar vad som hände?

Den 7 okt 1933 anländer Syster igen från Liverpool till New York. Den 3 juli 1935 reser hon från New York till Göteborg med skeppet Gripsholm och den 21 sep återkommer hon till New York. Den 1 juni 1938 anländer hon från Veracruz, Mexico. Då är hon fortfarande gift, men senare gifter hon om sig med **Einar Thulin** (f. 1896 i Lund). Han deltog i OS i Antwerpen 1920 i höjdhopp och blev 7:a på 1.80m.

Vi lyckades hitta hans nekrolog (på eng. *obituary*) på Ancestry.se som var publicerad 1963.

Där stod det att han hade varit korrespondent för två svenska tidningar och att han under andra världskriget arbetade för ett radioblag. När han blev pensionär 1959 så hängav han sig åt att måla. Hans änka och två söner **Einar Jr.** och **Thomas N** samt tre barnbarn överlevde honom. Einar Jr var hans son i ett tidigare äktenskap.

Willy Maria

En annan faster till Elisabeth åkte också till Amerika. Det var **Willy Maria** (f. 1905). Hon anländer första gången 1927. Andra gången är när hon och Syster missar första båten från Le Havre 1929.

När hon är hemma och återvänder 1932, så är närmaste anhörig hennes syster Syster Hallstrom i New York City. Hon är massörka, 5ft 5in (1,65m) och har brunt hår och grå ögon.

Hon gifte sig med Bert (Bertil) **Tornborgh** och får två döttrar, **Kay** och **Pat**. Willy avlider 1992 i Los Angeles hos sin dotter Kay som bor där, men senaste bostadsorten var New York där dottern Pat bor.

Willy Tornborgh

Inte släkt

När Willy Assarson ansökte om medborgarskap i USA, så vittnade **Esther Assarson** från New York. Vi trodde att de kanske var släkt, men blev besvikna. Vi spårade henne och upptäckte att hennes far **August Assarson**, bosatt i New York, är från Bonarp nr 5 och att familjerna Assarsson inte är släkt. Brorsdöttrar till honom, **Anna** och **Iris Assarsson** utvandrar också till USA.

Len a

Fotografer i Örkelljunga *av Lena Ringbrant Ekelund*

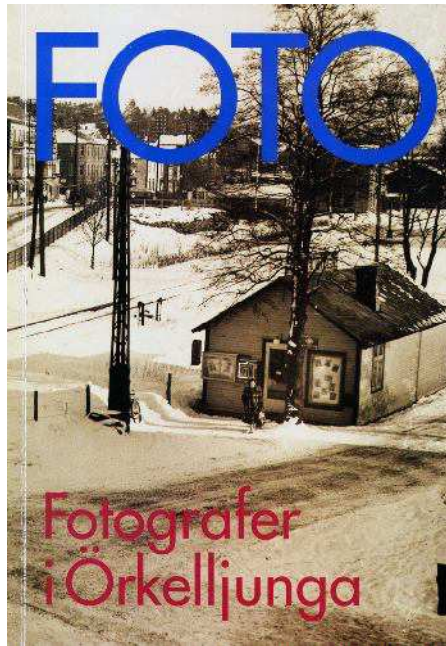
Gamla fotografier har alltid väckt min nyfikenhet så när jag hittade en liten bok i vår lokal med titeln "Fotografer i Örkelljunga" läste jag den med stort intresse. Jag kommer därför att berätta lite om boken och sen kan den låna den som vill läsa själv.

Boken är sammanställd av **Ann-Mari Campbell** och **Monica Gauffin** och utgiven av Örkelljunga Hembygdsförening år 1992. Den är gjord som ett examensarbete vid Etnologiska institutet i Lund. Författarna har skildrat ateljéfotografer som verkat i Örkelljunga 1900-1990 och vill med deras liv och verksamhet berätta om fotografyrkets utveckling och förändring.

Boken inleds med kapitel om fotografins barndom. I städerna var det vanligt med fotoateljéer men på landsbygden ryckte fotografen ut när det var torgdag eller marknad. 1901 kunde man läsa att Klippanfotografen **Axel Blomgren** och **Gustav Hjalmar Törnqvist** från Markaryd hade öppnat sommarateljéer i Örkelljunga. Under åren 1905-1913 producerade Blomgren även vykort från Örkelljungatrakten. En del av dessa blev färglagda, kolorerade, av en firma i Hamburg.

Att bli fotograf ansågs passande för en ung kvinna omkring sekelskiftet, och många av de första fotograferna var kvinnor även om de ibland gömdes bakom ett manligt ateljénamn. Så även i Örkelljunga.

Fotografen är helt beroende av ljuset. Före det elektriska ljuset var det

Bokens framsida

dagsljuset som gällde. De tidigaste fotograferna använde daguerreotypimetoden som innebar att man använde försilvrade kopparplåtar. Då höll man som regel till utomhus och ofta fick man retuschera fram ögonen i efterhand pga att personen hade blundat under exponeringen. Man medförde ett mörkt tält för framkallning. Så småningom byggdes de första dagsljusateljéerna med stora fönster vända mot söder. Vid sekelskiftet fanns de troligen två sådana i Örkelljunga.

När fotograferna började använda glasplåtar och ljuset måste modere-

Örkelljungas längst bevarade fotoateljé. Använd av Ida Nilsson, Sjöströms, Ruth Persson och Sven Hjalmarsson. Foto ur boken.

ras placeras personerna som skulle bli fotograferade i tältet. Tältet hade ofta tre väggar och var öppet mot kameran. Man använde även dagsljusateljéer, men eftersom exponeringstiderna blev kortare vände man de stora fönstren mot norr.

Ida Nilsson

Den första fotografen som med säkerhet bodde och verkade i Örkelljunga var Ida Nilsson. Hon drev sin ateljé från 1905 till 1919 i en liten barackliknande byggnad nere vid järnvägsovergången. Ida var född 1870-07-24 i Örkelljunga enl. vår hemsida och inte i Hjortshög som det anges i boken. Hon kom till baka från Björnekulla till Örkelljunga som färdigutbildad fotograf 1905, men hon hade troligen gått i lära hos flera fotografer i nordvästra Skåne som brukligt.

Ida hade två systrar som var gifta med inflytelserika män i Örkelljunga; **Mina** var gift med landsfiskalen **Strömberg** och **Paulina** med riksdagsmannen **Carl Hjalmar Wittzell**. Detta var kanske till god hjälp när hon öppnade eget?

Runt förrasekelskiftet var det populärt att fotografera "visitkort" i storlek 9 x 6 cm. Man använde då en kamera med fyra objektiv och kunde därigenom få fyra negativ på en halv glasplåt. Om man därefter flyttade plåten och använde andra hälften fick man ytterligare fyra negativ d.v.s. åtta bilder totalt på en enda plåt med två tagningar. Kontaktkopiorna klipptes isär och kli strades upp på kartong.

Det finns inte så många av Idas fotografier bevarade och inga visitkort, troligen tog hon även sådana. Däremot vet man att hon tog de större "kabinettsfotografierna" som var ca 14 x 11 cm.

1910 fick Ida konkurrens av **Frida** och **Herman Sjöström**. De hade en dagsljusateljé i "Torstenssons hörna". Ida sålde rörelsen 1919 till Herman Sjöstedt och blev husföreståndarinna i sin avlidna syster Paulinas hem i det Wittzellska hemmet vid Prästsjön. Hon avled 1939-05-22.

Frida Sjöström (f. Holmstedt)

Fredrika "Frida" Bernhardina Holmstedt föddes i Helsingborg 1865-02-13 (står felaktigt Ängelholm). Hennes far **Sven Nilsson Holmstedt** (f. 1821 i Barkåkra) var då roddarekarl, men blev senare krukmakare på Danielslund, Ängelholm. Hennes mor var **Ida Helena Smedman** (f. 1838).

Hösten 1890 flyttar Frida till Västerås och står som fotograf vid folkräkningen. 1892 avlider fadern och modern flyttar tillsammans med de två yngsta barnen till Vadstena. 1898 flyttar Frida vidare till Ödeshög. I samband med att hon blev färdigutbildad fotograf förfranskade hon sitt förnamn till "**Fredrique Holmstedt**".

Enligt **Irene Mattssons** bok "En sockenhistoria i bilder genom 100 år. Genom tolv fotografier i Malung 1860-1960" drev hon även vid denna tid en filial i Malung. Frida har även varit verksam i Vimmerby och Kalmar. I Kristianstad hade hon en stationär ateljé.

1904 gifte hon sig med **Herman Sjöström** från Trolle-Ljungby. Deras barn **Margit** (f.1904) och **Sven** (f.1905) föddes i Kristianstad. Holmstedts ateljé bytte nu namn till Sjöströms ateljéer.

Omkring 1907 flyttade familjen till Helsingborg och öppnade en ateljé på Drottninggatan 18.

1910 flyttade familjen till Örkelljunga och öppnade ateljé.

1913 anställdes **Ruth Persson** som

Ruth Persson (Foto ur boken).

biträde i butiken. Frida dog 1922 och då drev Herman rörelsen tillsammans med Ruth. 1925 köpte Ruth rörelsen för 3100 kr.

Ruth Persson

Ruth Persson var född den 3 aug 1898 i Bjelkabygget, norr om Örkelljunga. Hennes far var **Bengt Persson** (f. 1847) och hennes mor var **Hilda Nilsson** (f. 1868).

Ruth var bara 15 år när hon anställdes. Hon fick sin utbildning till fotograf av Frida Sjöström. Hon fick även lära sig hur man gjorde retusch och kolorering.

Som nämnts ovan så köpte Ruth rörelsen 1925 och hon utvidgade till att även sälja lådkameror och framkalla amatörbilder. Man kunde även hyra kameror där.

Ruth fotograferade inte bara porträtt och bröllop utan även olyckor och annat åt landsfiskalen. Hon hade ofta hjälp i sin ateljé av fotointresserade ungdomar som anställdes som elever och hösten 1939 anställdes hon en ung man som hette **Sven Hjalmarsson**, men han fick inte arbeta där så länge för Ruth stängde sin ateljé under kriget för att hjälpa sin brors familj i Växtorp. Därefter arrenderade hon ut

sin rörelse till en Göteborgsfotograf och 1950 sålde hon allt till Sven Hjalmarsson.

Rut Andersson

Rut Andersson, född den 15 feb 1900 på Blänninge gård i Bollnäs, öppnade i början av 1930-talet den första ateljén med elektriskt ljus. Hon var en ansedd porträttfotograf. Hennes far tjänstgjorde bl.a. som kusk där.

Familjen flyttade 1908 till Skurup och Rut gick i skolan där. Hon var ofta sjuk som barn.

Efter skolan började hon som elev hos fotografen **Mandis Nilsson** i Skurup. Senare arbetade hon på olika ställen i landet bl.a. i Boden och Linköping.

I aug 1932 flyttade Rut till Örkelljunga och öppnade fotoateljé i ett hus på Storgatan – troligen i de lokaler som sen inrymde Hjalmarssons-Foto. Hon var den enda av Örkelljungas fotografier som var medlem i Fotografernas förbund och hon var ensam om att fotografera med elektriskt ljus.

År 1938 byggde hon ett hus och fotoateljé i närheten av mejeriet. Hon hade ett fint mottagningsrum och ville att det skulle likna städernas finfotografier, men hon var ensam och inbunden.

I mitten av 1950-talet blev Rut sjuk och samtidigt hade nu Sven Hjalmarsson etablerat sig som fotograf. Det gick sämre för Rut och 1963 sålde hon huset och avvecklade ateljén. När hon avled 1982 hade hon bestämt att alla hennes efterlämnade fotografier skulle förstöras.

Sven Hjalmarsson

Han var född 26 mars 1922 i en liten fastighet på Hallandsvägen i Örkelljunga. Hans far var korgmakaren **Hjalmar Karlsson** och han var intresserad av fotografering. Ibland

Anna Hjalmarsson på retuschkurs. Fotograf Inga Olsson, Stockholm visar hur man gör för Anna och fotograf Maj Sörensen, Åstorp och Margit Löfgren, Helsingborg. Foto ur boken.

hyrde han en kamera hos Ruth Persson och tog med sina söner på fotograferingsutfärder.

Anna och Sven Hjalmarsson
Foto ur boken.

När Sven blev lite äldre köpte han en begagnad kamera av märket Univex och han hade eget mörkrum hemma. Han var ofta i Ruth Perssons fotoateljé för att handla. På Ruths initiativ tog Sven anställning i ateljén. Men anställningen blev inte långvarig eftersom Ruths bror blev inkallad. Samtidigt blev även Foto-Centralens ägare **Svante Kristiansson** inkallad och Sven kunde hjälpa honom i stället.

I början sålde Foto-Centralen både kameror och radioapparater, samtidigt fortsatte Svante att resa runt på motorcykel och fotografera skolbarn, jubileer m.m.

1945 när Sven Hjalmarssons värnplikttid var slut kontaktade han Svante för att övertala honom att köpa en seriekamera som var till försäljning i Malmö. Snart fanns en fotoateljé innanför fotoaffären där Sven arbetade.

1946 gifte sig Sven med Anna. De reste runt i Skåne och letade efter en fotorörelse att köpa. I Örkeljunga fanns det redan tre fotofirmor och enligt Fotoleverantörernas förbund ansågs det nog, men så bestämde sig Ruth Persson för att sälja och 1950 blev Sven ägare till en ateljé, men rörelsen var intetlysandelängre. Sven ville ha en kombinerad fotoateljé och fotoaffär och den fick namnet Hjalmarssons Foto.

Sven var mycket ute på fotouppdrag, så det blev Anna som fick sköta affären.

Sven var med och startade Fotoklubben i Örkeljunga och han var även aktiv i Örkeljunga hembygdsförening. Han dokumenterade hembygden och illustrerade många hembygdsböcker.

1982 flyttade Hjalmarssons-Foto till Rut Anderssons gamla lokaler på Storgatan och 1988 övertog **Kerstin Pettersson** rörelsen.

Kerstin Pettersson

Kerstin började som biträde vid femton års ålder. Hon fick lära sig mycket under de c:a tjugo åren hon arbetade där innan hon tog över verksamheten. Hon har nu lämnat fotoaffären och driver verksamhet på Traststigen 8 med fokus på ateljé, ute och miljöfotografering. Som hobby har hon under många år fotograferat kända människor som passerat Örkeljunga.

Kvinnorna har dominerat

Som ni säkert har noterat har kvinnorna dominerat som ateljéfotografer i Örkeljunga. De manliga fotograferna ägnade sig åt att sälja kameror och fotomaterial och resa runt i bygderna för att fotografera skolbarn m.m. På 1930-talet började reklam- och pressfotografering att expandera. Modiga manliga fotografer reste runt i världen och fotograferade krig och exotiska platser. Industrin behövde även reklamfoton. Kvinnans plats blev inte självklart bakom kameran utan oftare framför, som lockbete för ökad manlig konsumtion. När Sven Hjalmarsson började som fotograf höll kvinnornas epok på att ta slut.

* * *

Källor:

"Fotografer i Örkeljunga" av A-M Campbell & M Gauffin
Kommentarer på Rötters hemsida/
Porträttfynd av Björn Sonesson.

Red. upptäckte ett meddelande på vår hemsida. Det var från Anders Ellerstrand i Ängelholm och han ville tipsa om en släktbok, Gotthard och Gunilda – del I, som han har skrivit. Den handlar om hans farfars föräldrar - Gotthard och Gunilda Ellerstrand. Gotthard blev så småningom bl.a. mångårig disponent på Willans Tegelbruk i Ängelholm.

Boken handlar först om deras uppväxttid. De föddes båda i Starby utanför Ängelholm. Gunilda flyttade sedan till Örkelljunga där hennes far drev gästgiveriet. Därefter hamnade de på Killebäckstorps kvarn i Grevie på Bjärehalvön. I boken berättas bl.a. om den stora branden där.

Då Gotthard och Gunilda gifte sig bodde de i Helsingborg och Kattarp innan de hamnade i Ysby i Halland. Boken slutar 1907, men han arbetar på en del 2 som kommer att handla om deras liv i Ängelholm. Boken finns att köpa för 100 kr.

Proveniens i Fokus

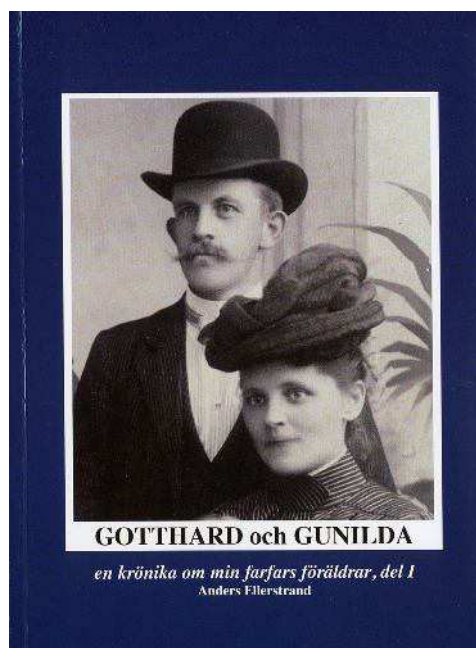
Anders Ellerstrand driver en sajt som heter "Proveniens i Fokus". Sajten presenteras där på följande vis: "Proveniens betyder härkomst eller ursprung. Tanken bakom Proveniens i Fokus är att samla människor med lite olika intresseområden men med ett gemensamt - intresset för det bakomliggande, historien - "härkomsten". Proveniens får här en vid betydelse. Det kan handla om ditt eget ursprung och då ägnar du dig kanske åt släktforskning. Det kan också handla om miljöer, byggnader eller föremål. Här diskuterar vi också hur vi arbetar med vårt intresseområde, som att skriva mikrohistoria, och olika sätt att presentera vårt arbete för andra". (<http://proveniens.ifokus.se>)

Hur man gör en släktbok

Anders har skrivit om hur han tänkte när han skrev boken och det tyckte vi var intressant och får med Anders tillåtelse publicera det i vår tidning. Läs och gör din egen släktbok!

Hur jag tänkt och gjort när jag skrev min "släktrönikä"

Av Anders Ellerstrand

Här får ni läsa om hur jag tänkt och gjort då jag skrev min "släktrönikä" om min farfars föräldrar liv.

Del I

Denna bok är en av två delar av samma berättelse. Anledningen till att det blev två delar är främst att jag ville börja trycka och få ut boken och såg att det skulle ta längre tid än jag först trodde. Min berättelse lämpar sig dessutom bra för en paus just här. Den första delen är på 100 sidor och med mjuka pärmar blir det en rätt lagom bok. Jag tror att del II kommer att bli dubbelt så tjock. En nackdel är naturligtvis att det blir dyrare att trycka två böcker än en.

Förord och företal

Jag satt och plitade på ett eget förord då en bekant som skrivit flera böcker påpekte att någon annan ska skriva förordet. Efter lite funderande kom jag på att fråga en släktforskarvän som också är historiker i Lund. Han heter **Magnus C Persson** och är från Bjärehalvön där en del av min berättelse utspelar sig. Hans och mina förfäder har faktiskt träffats och känt varandra. Magnus har skrivit en

doktorsavhandling om återvändande emigranter från Bjäre och är också engagerad i Bjäre Släktring. Han har skrivit ett trevligt förord till min bok som jag är glad för!

Själv skrev jag då istället ett "företal" där jag kort berättar om varför jag skrivit boken samt namnger några av de många personer som på olika sätt hjälpt mig med uppgifter och material. Dessa personer har jag sedan skänkt varsin bok som tack.

Innehållsförteckning och bilder

Jag har valt att skrivamin bok i Word, ett ordbehandlingsprogram som jag tror de flesta har i sin dator. Främsta anledningen är att jag är van vid Word och det gör att det blir enkelt. Bra tips kring val av typsnitt, rubriker, marginalinställningar osv. fick jag i **Göran Lindgrens** häftade bok "Gör en bok!". Jag har valt formatet A5 för att det är ett behändigt format och för att det är lätt att ställa in i datorn och enkelt att trycka.

I och med att jag skrivit i Word blir det sedan väldigt enkelt att göra en innehållsförteckning. Den har jag placerat omedelbart efter förord och

företal. Innehållsförteckningen ger en översikt över vad boken kommer att handla om och gör det enkelt att leta upp en särskild uppgift eller del.

Jag har haft turen att hitta och kunna identifiera många bilder med anknytning till berättelsen. Jag har nästan genomgående låtit bilderna fylla hela sidbredden. För att bilderna ska bli bra har jag sett till att de varit i rätt upplösning - 300 dpi - med bredden 10,5 cm. Några bilder har jag låtit fylla en hel sida och då ibland vridit 90 grader. För att lättare se till att få bilderna på "rätt plats" har jag gjort en tabell med osynliga linjer. Sedan har jag placerat bilden i tabellen och behöver då inte tänka på "figursättning".

Jag har försökt placera bilderna så nära sitt sammanhang i texten som möjligt. Så att om jag nämnder Gottthards barndomsvän **Emil** i texten så ska läsaren direkt hitta en bild på honom.

Inledning

Jag började rätt tidigt att skriva berättelser på Proveniens och fick då mycket värdefull "feedback". Bland annat lärde jag mig hur viktigt det är att hjälpa läsaren. Det kan handla om att faktiskt förklara var en plats ligger. Det kan man göra med ord eller med en karta. I denna bok har jag valt att rita några väldigt enkla kartor över t.ex. Ysby där jag visar var de aktuella gårdarna låg i förhållande till bykärnan.

Med samma motiv har jag valt att inleda boken med ett kort kapitel med rubriken "Inledning". Där har jag försökt att ge min bild av den tid som boken avhandlar. Jag har länge sett slutet av 1800-talet och början av 1900-talet som väldigt intressanta och här förklarar jag varför. Som underlag har jag använt Statistiska Centralbyråns "Befolkningsutvecklingen under 250 år. Historisk statistik för Sverige".

Antavlor och tabeller

Efter inledningskapitlet kommer två sidor med enkla antavlor för mina två huvudpersoner. Dessa har jag låtit DisGen göra. De visar helt enkelt namn och levnadsår tre generationer bakåt i tiden.

Därefter har jag lagt två sidor med enkla tabeller. De visar Gottthards och Gunildas syskon, deras make/maka och deras barn samt levnadsår för dessa.

Tanken med antavlorna och tabellerna är främst att när man läser boken ska man kunna bläddra tillbaka hit och påminnas om sambandet. "Ja, just det! **Hulda** var Gunildas yngsta syster och hon gifte sig aldrig." För den läsare som är släkt med huvudpersonerna blir det också lätt att se var man själv hör hemma. "Just det, där är farfar. Han var alltså yngsta sonen till **Edvard**. Då var alltså **Ola Nilsson** min farfars farfars far."

Kapitelindelning

Jag har valt att dela in min bok i fyra huvudkapitel. Varje huvudkapitel har sedan många mindre avsnitt, ibland är de bara några rader. Jag har ju valt att skriva i Word och då blir det enkelt. Jag har valt "rubrik 1" för mina huvudrubriker och "rubrik 3" för underrubriker. Huvudsyftet är att jag då får med alla rubriker i innehållsförteckningen som jag tror fyller en viktig funktion för läsaren. Något sökregister har jag inte med.

Har ni följt Proveniens kommer ni att känna igen berättelsen. Varje kapitel har varit en artikel på Proveniens, med skillnaden att bokens berättelse är mer omfattande, har fler uppgifter

och bilder. Det har dock varit värdefullt för mig att "prova" min berättelse på Proveniens först.

Gunildas familj från tiden då hennes far Olof Persson var gästgivare i Örkeljunga. Gunilda syns längst till höger.

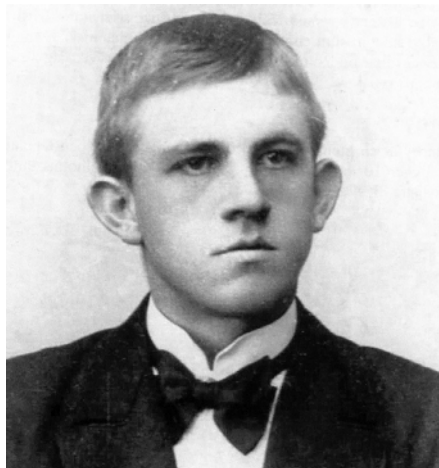
Riksdagsmannens tös

Första kapitlet handlar om min farfars mors uppväxt. Jag börjar med att ge min personliga bild av hur jag uppfattar henne som människa. Gunilda föddes 1871 och i ett kapitel försöker jag sätta in läsaren i 1870-talet och berättar lite grundläggande om hur samhället såg ut då. Det kanske inte är så självklart för alla läsare att det inte fanns bilar, telefon eller radio då. Jag nämner också några saker som hände i Sverige då och har använt Wikipedia som källa. Där man kan knappa in valfritt årtal och få en lista med historiska händelser som skedde just det året.

Sedan följer helt enkelt en kronologisk berättelse baserat på de uppgifter jag fått fram i min släktforskning. Då jag kommer fram till 1880 har jag ett nytt kort avsnitt om vad som hände i samhället på 1880-talet och jag hinner även med 1890-talet innan mitt första kapitel avslutas. Gunildas familj flyttade från gård i Starby till gästgiveri i Örkeljunga och vidare till kvarn på Bjärehalvön.

Utöver att berätta om Gunilda och hennes uppväxt försöker jag också

kortfattat berätta om vad som händer hennes föräldrar och syskon. Dels för att även deras efterlevande ska finna boken läsvärd, men naturligtvis främst för att det var en del av det som Gunilda själv engagerade sig i. I slutet av kapitlet når jag fram till den period då Gunilda träffade Gotthard och tyckte uppstod.

Gotthard Ellerstrand

Målarens påg

Nästa kapitel handlar på liknande sätt om min farfars fars uppväxt och jag börjar även här med att ge min personliga bild av hur jag uppfattar Gotthard som människa. Här behöver jag ju inte tidsspeglarna eftersom de redan är avklarade. Istället berättar jag sedan lite mer om byn - Starby i nordvästra Skåne - han växte upp i. Gunilda och Gotthard bodde faktiskt i samma by under sin barndom innan Gunilda flyttade med sin familj. Sedan blir det även här en kronologisk berättelse som slutar ungefär där förra kapitlet slutade.

Den första tiden tillsammans

Gotthard och Gunilda gifte sig vid sekelskiftet och jag börjar kapitlet med att som tidigare ge en samhällsbakgrund där jag berättar om de första åren på 1900-talet fram till 1907 då boken avslutas.

Sedan berättar jag om Gunildas och Gotthards första år som ett par. De bodde i Helsingborgstrakten och jag försöker sätta mig in i hur de tänkt kring formandet av ett liv tillsammans.

Åren i Halland

Det avslutande kapitlet handlar om hur de kom till Ysby i Halland. För mig är dessa år väldigt intressanta och jag har försökt att samla så mycket uppgifter jag kunnat för att försöka förstå det som hände och den betydelse jag tror åren sedan hade framåt.

Även här har jag inslag av allmänhistoria för att hjälpa läsaren att sätta sig in i det som hände dessa år och de speciella förutsättningar som fanns i Ysby med Lagan och det stora vattenfallet.

Här finns också lite information om människorna i samhället som var en del av Gotthards och Gunildas umgänge. Jag följer också kortfattat upp vad som händer med deras föräldrar och syskon. Avslutningen är ett litet resonemang som jag också hoppas ska väcka nyfikenhet inför nästa del i berättelsen.

Tryckningen av boken

Då jag tryckte min förra bok försökte jag jämföra flera olika möjligheter. Jag jämförde pris och jag jämförde hur jag blev bemött då jag skickade mina frågor. Det slutade med att jag valde ett finskt företag - Opus Liberum - eftersom de var så väl trevligast som billigast.

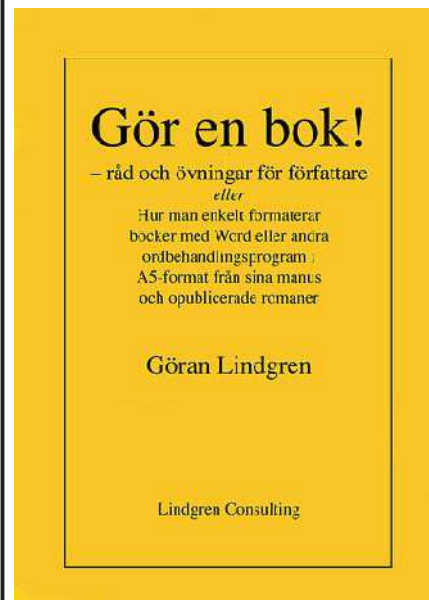
Den här gången förhörde jag mig hos ett lokalt tryckeri - Tryckaren i Ängelholm. Det är inte helt lätt att jämföra. Det har gått några år och jag tryckte fler böcker denna gång. Jag tror ändå att själva tryckkostnaden blev något högre men att jag å andra sidan slapp fraktkostnaden. Det finska företaget kunde hjälpa till med försäljning via sin web-butik. Det får jag sköta själv denna gång. Det har varit trevligt att kunna gå in på tryckeriet och diskutera öga mot öga och se prov på olika papperskvalitéer. Jag upplever att bilderna blivit bättre denna gång, men det kan också bero på att jag själv lärt mig mer hur bilderna ska hanteras.

För mig kändes det extra bra att välja ett lokalt tryckeri som startades året innan min berättelse slutar...

* * *

Gör en bok av Göran Lindgren

“Gör en bok” av **Göran Lindgren** nämndes i texten ovan. På hans hemsida www.goranlindgren.se kan man läsa följande:

Detta är en bok för dig som vill lära dig göra tryckoriginal till den bok du skrivit för att lämna till ett förlag eller för att själv låta trycka. Du förutsätts ha ganska god datorvana och kunna använda ett ordbehandlingsprogram. Exemplet och övningarna utgår från att du har din bok i ett ordbehandlingsprogram och från detta producerar pdf-filer för tryckning. Tyngdpunkten ligger på att pröva hur man på ett effektivt sätt kan framställa enkla böcker som skrivs i A4-format och sedan trycks i A5-format. Ta fram ditt manus och börja omvandla det till en bok när du läser!

Boken beställes snabbast och billigast genom insättning av 180 kr (inkl. moms och porto) till Lindgren Consulting, plusgiro 88 90 25 -3. Skriv namn och adress tydligt på inbetalningen och ange att det är boken “Gör en bok!” du vill köpa.

EN DIGITAL BYAKISTA

Bygdeband, nytt spännande projekt från Genline i samarbete med Sveriges Hembygdsförbund.

För första gången kommer nu två stora forskningsområden att kunna bindas ihop. Släktforskning och hembygdsforskning som tidigare existerat var för sig, knyts nu ihop och görs tillgängliga på samma plats.

I Bygdeband lägger hembygdsföreningar, knutna till Sveriges Hembygdsförbund, in uppgifter i en gemensam databas och skapar därmed en unik kunskapsbank som kommer att bli hela Sveriges digitala byakista. Här kommer vi via internet att få tillgång till beskrivningar om personer och platser, kunna se fotografier på våra anfäder, derastorp och gårdar och också lyssna på ljudupptagningar med berättelser från förr.

De platser hembygdsföreningarna lägger in presenteras på en aktiv karta som sedan enkelt kan kop-

plas till en person eller en socken. Med hjälp av kartan är det också lätt att söka byar, gårdar och torp i ett område man är intresserad av, och digitalt ströva omkring bland platser där våra släktingar bott och verkat.

230 hembygdsföreningar har nu (maj 2010) tecknat avtal med Genline/Bygdeband, och håller, helt kostnadsfritt, på att föra in sitt material i projektet. I Skåne län är "gamla" Kristianstads län väl representerat, glädjande nog speciellt i Åsbo-häraderna.

Bygdeband är en del av Familjeband och nås också via Familjeband. Om just Din gård/torp eller by finns inlagd i projektet ser Du lätt i någon av församlingens husförhörslängder när Du söker längden på Genline. Efter bygårdsnamnet i de längder som är

indexerade finns en "genlinelogga" som indikerar att det finns information om platsen i Bygdeband. Än så länge är tjänsten helt gratis, men när projektet vuxit kommer en liten avgift att läggas på den ordinarie abonnemangsavgiften på Genline för att också få tillgång till materialet i Bygdeband.

På föreningens släktdag i höst blir det mer information om hur du som släktforskare kan ha nytta av Bygdeband.

Barbro

**Släktforskardagarna
ÖREBRO 2010**

I vått och torrt

Av Guno Haskå

I Åsbo släktblad 22:2 finns en intressant artikel av **Rolf Rosengren** om Sånnestorp. Ett kungligt brev från 1565 visade att gården varit ett helt skattehemman under dansk tid. Läsningen av detta gamla dokument vållade dock vissa besvär, även för **Torsten Hannrup**, som i samma tidning föreslog en tolkning av *wott oc tiuffuert* som *not och ljuster*.

Jag utarbetar, på Vetenskaps societetens i Lund uppdrag, ett sakords- och ordförklaringsregister till Norra Åsbo häraders äldsta bevarade ordbok (1680-1681). I den har jag ofta stött på en liknande fraser då man utbjuder en gård till försäljning.

...dhet han Lagbiudher al dhen Låt Och Part som han hafuer i liungaskoug skatte går, bådhe huus

Jor Åker Oh Eng: skoug Och mark fiskeuan Oh fägång, Wåt Och tort högt oh lågt mylla Oh mylle fal Jn suma alt dhet som gårdhen tilhörigt Er, ehvad Nampn dhet helst hafuer eller nämnas kan, Jnnan Oh uttan alle fyra marke skäl Jntet unden tagandes.

... det han lagbjuder all den lott och del som han haver i Ljungaskogs skattegård, både hus, jord, åker och äng, skog och mark, fiskevatten och fägång, vått och torrt, högt och lågt, mölla och möllefal, sammantaget allt det som tillhör gården, evad namn det haver eller benämns kan, innanför och utanför fyra gränsmärken, intet undantaget.

Denna omständiga fras, som förekom-

mer mer än 15 gånger i domboken med endast mindre variationer, var avsedd att förhindra senare tvister om oklarheter vid försäljningen.

Även om *wott oc tiuffuert* i brevet från 1565 omges av liknande text i domstolsutslaget från 1680 så kan man kanske vara tveksam om att *tiuffert* är samma som *tort*. Det finns då en bra ordbok att vända sig till: **Otto Kalkar: Ordbog till det ældre danske sprog 1300-1700**. Den är tillgänglig på nätet www.hist.uib.no/kalkar/. Där kan man se att det för vått och torrt finns följande äldre belägg; Wat oc thywrt 1412, Woth och thyffrith 1427, Woett och tywrfft 1572, Wooth och tøyrrth 1514, Voett oc tyurtt 1546.

Det råder således ingen tvekan om att *wott oc tiuffuert* betyder *vått och torrt!*

Ett rop om hjälp från en fattig tiggare i Färingtofta by

Av Guno Haskå

Hela nedanstående brev, som saknar bomärke, är skrivet av samma hand varför **Knut Ohlsson** själv måste ha skrivit brevet. Eftersom antalet skrivkunniga var få under denna tid kan man anta att Knut Ohlsson hade varit någon sorts tjänsteman. En vanlig bonde eller hantverkare skulle sannolikt heller inte ha kunnat få häradsrättens intyg på sin fattigdom. Knut Ohlssons anmärkning att han inte kan gå omkring i socknen visar att han fått sockenstämmans tillstånd att tigga. Knut Olsson begär nu ett intyg från häradsrätten så att hans behov av mer hjälp kan kungöras från predikstolarna i de närmaste socknarna.

Edelle och Well Lagfarne Hr: Härads höfdinge oh samtlig Nemdem. Gunstige Gynnare

För Edelle Hr: Häradzhöfdingen och denne Loff: Retten har Jag fattig och Ellendig Tiggare Knut Olss bemelt till Häms uthj Färingtofta by mig Högeligen at beklaga Huru iag på Min åhlderdomb icke Allenast af Gudj med stor fattigdom beswärat är. Uthan och det som för mig fattig Stackarll mychet tungare och beklageligare faller, at iag min Helsa er på min ålderdom af Gudj Jfrån tagen, Ja så Ellendig, at iag Neppelig kan gå Twå stugor Emellan, Mycket mindre mig Någon Lifs Medell Hos Allmogen Afbeddia. Effter iag Omögeligen Orkar gå dereffter. Som Een dehl af Nemden /som mig Kienna/ Nogsamt Wetha och betyga. Ty Lender till Edelle Hr: Häradzhöfdingen oh den Loff: Rätten: min Allerödmiuckeligsta Begieran, at mig Eet Ting Attestatum Om mit Ellendige tillståndh måtte Meddeelas, at iag Höga Nådige Öf-

werheten Ansöka Kunna, Om Gud teckes böija deras Hierta till barmhertighet, at iag finge Lof Låtha Liusa för mig af Predichostollarna, om Någon Hielp af Medlidande Meniskior J Jesu Nafn at bekomma. Gud Wihl Wisserligen Edelle Hr: Häradshöfdingen oh den Loff: Retten för Sådan Hielp som mig Ellendige stackarl heruthj bewises, med ald Welsignelse Jgien Wedergälla. Derom iag och Gud troiligen Anroppaskall oh förblifr Edelle Hr: Häradshöfdingens ock denne Loff: Rettens

Allerödmiuhste oh fattige Tienare Knut Ohls:
Åby: d: 14: Novemr 1693.

Källa:
Lunds Landsarkiv, Norra Åsbo häradsrätt, inneliggande handlingar
Fla: 17

Vad kan man ta reda på utifrån ett tidningsurklipp

Av Lena Ringbrant Ekelund

Jag hittade två gamla tidningsartiklar hos min svärmor, **Anna-Stina Ekelund**, som väckte mitt intresse. De berättade om att en man på en gård i Örkelljunga hade dömts för upprörande behandling av en åldring som han haft i tjänst. Anna-Stina berättade att den misshandlade var **Karl Ekelund**, kusin till hennes svärfar **Petter Ekelund**.

Jag läste vidare i den ena artikeln och fann att "lantbrukaren hade dömts till 100 dagsböter å 3 kronor. Lantbrukaren fälldes sedan fyra grannar hade vittnat om hur lantbrukaren med hugg och slag drev åldringen till omänskligt hårt arbete. Den gamle fick inte ens en dräglig bostad hos sin husbonde utan fick under den kalla årstiden sova i hönshuset. Under den varmare årstiden fick han själv leta sig en plats utomhus där han kunde vila sig.

Den gamle drevs med slag och råa tillmälen till att arbeta omänskligt hårt, även för en vida yngre människa. Han var skabbig eftersom han aldrig fick någon personlig vård.

Förståndet avtog efter ett fall från en höskulle med hjärnskakning som följde. Den gamle fick dock aldrig någon vård för den skadan.

Kusinen Petter Ekelund säger:

— Jag fick läsa i tidningarna att rättegången hade varit. Det hade varit roligt att få bli kallad till den, eftersom jag var anmälaren. Jag är heller inte riktigt nöjd med svaren. Det uppgavs att det inte fanns några pengar kvar för mina kusiner (den ene dog för 2 år sedan på samma gård), men jag vet att de hade 2.000:- på en bankbok i Klippan och fick ut ett arv på 4.000:- kronor från Köpenhamn.

Både mina kusiner jag har, har ju också haft folkpension. De har förstås fått betala för sig, men alla pengarna kan ju inte ha försvunnit den vägen. Man kan väl också förutsätta att de hade någon lön. Jag överväger att försöka ta upp saken igen".

Tidningsurklipp från 1956

I den andra artikeln hittade jag även att den misshandlade åldringen var 68 år och att "han fick under sista tiden på gården leva under förhållanden som betecknas som sämre än "för någon av Skånes 10.000 vanskötta bandhundar". Han bor nu på ett ålderdomshem i norra Skåne.

Vad som är anmärkningsvärt i detta fall är att grannarna - på vilkas vittnesmål lantbrukaren fälldes sedan han nekat till anklagelsen - inte mera energiskt ingripit för att hjälpa den gamle. Denne har tydligen inte själv haft förmåga att ordna för sig. Fattigvårdsmyndigheterna synes också ha varit nonchalanta; en anmälan skulle sålunda ha gjorts för ett par år sedan utan att något hände. Det var först på lasarettet i Ängelholm, dit den gamle förts sedan hans krafter tagit slut, som man började röra i saken".

Anna Stina kom inte ihåg så mycket mer än att det hade skett i Esborrarp vid Eket någon gång på 1950-talet och att Karl hade bott där med sin bror **Ernst Ekelund**. De var söner till Adolf Ekelund som blev mördad i Stackarp 1893 (se *Åsbo Säkttblad nr 2 2006*). De hade varit i Amerika men inte haft lyckan utan kom hem ganska fattiga. De hade bott i Klippan ett tag innan de flyttade till gården i Esborrarp. Hon hade varit där någon gång, men kom inte ihåg mer.

Eftersom det stod i tidningen att mannen (Karl) var 68 år och Karl var född den 29 maj 1889 och hans bror (Ernst) hade avlidit två år tidigare – han avled den 19 april 1954, så bör rättegången ha hållits 1956 eller -57.

Landsarkivet i Lund

Jag begav mig till Landsarkivet i

Lund för att leta efter domstolsprotokollet. Efter ett tags letande fann jag protokollet. Domen hade meddelats den 27 april 1956. Där kunde jag bl.a. läsa om den dömda lantbrukaren. Han hade berättat följande: "Karl Ekelund hade flyttat till gården 1951 för att vara behjälplig med skötsel av lantbruket. I feb 1952 hade han ramlat ned från en höskulle och slagit huvudet i ett cementgolv. Lantbrukaren menade att han blev intagen på sjukhus och sinnessjukhus under 3-4 månader. På våren 1953 körde Ekelund på en bil och slog därvid huvudet i bilens vindruta. Efter denna händelse kunde Ekelund knappast utföra något arbete. Då emellertid Ekelund icke hade någonstans att taga vägen, lät Lantbrukaren honom bo kvar i sin bostad. Efter bilolyckan hände det ofta att Ekelund osnyggade kring sig. För att få Ekelund att bättra sig förekom det någon gång att Lantbrukaren "tog och riste

i honom lite grand". Ekelund var en hjälplös man och Lantbrukaren ville därför icke slå honom. Lantbrukaren har aldrig givit Ekelund någon örfil eller dragit honom i öronen".

Vittnena intygade att de hade sett Lantbrukaren tilldela Ekelund en örfil och att han då ryggade tillbaka. De hade sett Lantbrukaren gripa tag i Ekelund och ruska denne, knuffat honom och dragit honom i öronen.

I protokollet står det även: "Med hänsyn till Ekelunds ålder och hjälplösa tillstånd vid tidpunkten för misshandeln finner häradsrätten Lantbrukarens gärningar i och för sig förskylla frihetsstraff. Då emellertid på grund av Lantbrukarens egen ålder (64 år min anm.) med verkställigheten av straffet torde böra villkorligt anstå, anser häradsrätten det lämpligaste medlet för Lantbrukarens tillrättförande vara att ådöma denne ett

känbart bötesstraff".

Esborrharp

Med hjälp av Sveriges dödbok hittade jag när Lantbrukaren hade avlidit och var han då hade bott. Med hjälp av Eniros kartor hittade jag var gården låg. Jag frågade en bekant som bor i närheten om han visste någon äldre person som hade bott där redan på 1950-talet och jag fick några namn och telefonnummer. Den första jag ringde berättade att han inte visste så mycket, men han kom ihåg att Olsson hade varit mycket elak mot Karl och hans bror och inte tillåtit dem att prata med folk. Han hade stått på trappan och kastat bröd till dem som om de var djur. När jag frågade om han kunde visa mig gården, så ställde han gärna upp. Vi for dit och nu vet jag vem Lantbrukaren var och var brottet begicks.

* * *

BOKTIPS - Emigrantöden från Örkelljungabygden

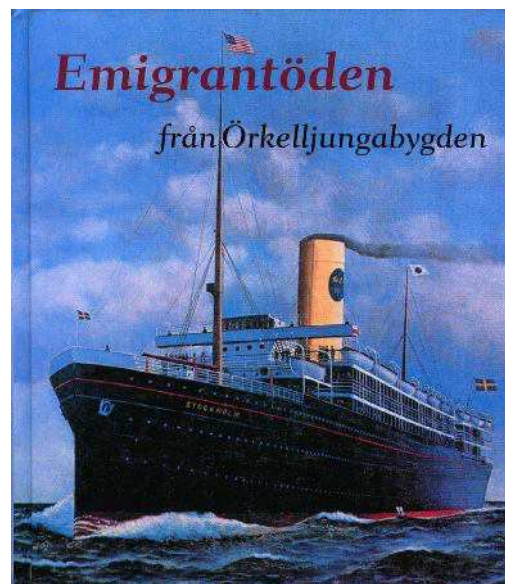
Under redaktion av **Nils-Arvid Bringéus** och **Stephan Swärd** har Örkelljunga hembygdsförening gett ut ännu en fin bok. Denna gång handlar den om emigrationen från Örkelljunga.

Under åren 1850-1932 utvandrade 1432 personer från Örkelljunga kommun till andra länder. Av dessa reste 1221 personer till USA och 16 till Kanada. Ungefär en tredjedel av dem har senare återinvandrat.

I början av boken redovisas alla utvandrade personer med uppgifter om födelse, utvandring, utflyttad från och utflyttad till under tiden 1850-1932. I nästa kapitel redovisas på samma sätt alla återinvandrade personer.

Boken innehåller även mycket intressanta berättelser av och om emigranter från Örkelljungabygden. Berättelserna bygger på Amerika-brev, dagböcker och efterlämnade minnesanteckningar. En mycket intressant och detaljerad berättelse handlar om Per Hennings resa till Alaska 1898 för att leta guld. Vilka strapatser de fick utstå!

Den första berättelsen handlar om husaren Nils Löfdal i Årröd som emigrerade år 1880. De sista berättelserna är dels av Christina Davidson Dunton f.1940 som berättat om sina 40 år i Kalifornien och Per Fredriksson som berättar om hur det är att vara forskare i USA. Det är en stor spännvidd mellan dessa emigranternas upplevelser.

Bokens omslag

Boken rekommenderas verkligen!

Lena

Rapport från Årsmötet

Gertrud Hannrup och Barbro Andréll

Ännu ett år har gått och den här vita vinterdagen har vi, ett femtiotal medlemmar, samlats på "47:an" för att på årsmötet summera år 2009. **Bengt Emgård** hälsar oss välkomna och berättar att i dagsläget är vi 384 medlemmar. Programmet på vårens agenda föredras också. Ni som inte hade möjlighet att vara där och lyssna hittar vårens program på sista sidan av Åsbo Släktblad som kom ut i december.

Dr. Christer Glader

Till att leda årsmötet väljs enhälligt **Barbro Andréll** som mötesordförande med **Gertrud Hannrup** som sekreterare. Årsmötet genomförs planenligt och vad beträffar valen blir det omval på alla aktuella poster. Revisorerna framhåller att ekonomin är skött på ett föredömligt sätt och därefter så beviljas styrelsen ansvarsfrihet. Barbro överlämnar sedan ord och klubba till Bengt Emgård som skall guida oss i föreningen det nya verksamhetsåret. Bengt tackar för förnyat förtroende och hälsar sedan dagens gäst och föredragshållare välkommen.

Dr. **Christer Glader** från Tyringe är vår gäst och skall tala om "Humor och Hälsa". Han startar med att tala om att han faktiskt heter Glader. Namnet är från början ett knektnamn och hans släkt har rötter i bl.a. Sörby-Gumlösa. Sällan eller aldrig har jag träffat på någon människa som så perfekt matchar sitt namn. Med värme, inlevelse och engagemang bjuder han oss på många glada skratt när han berättar om sambandet mellan skrattet och kroppens reaktioner på det. Vi får bl.a. veta att en stor del av kroppens muskler påverkas när vi skrattar. Redan "de gamla grekerna" forskade om gelotologi, vilket är

namnet på vetenskapliga studier av skrattet och dess effekter på människokroppen. (Gelos = skratt på grekiska)

Christer Glader har många strängar på sin lyra förutom att kunna förklara sambandet mellan skrattet och vår hälsa. Han visar sig vara en "baddare" på att framföra visor på bygdemål och därefter plockar han fram sitt dragspel och spelar och sjunger egenhändigt komponerade sånger. Någonting säger mig att även om det naturligtvis inte är roligt att vara sjuk ens i Tyringe så bör det åtminstone kännas *lite* lättare om man träffar en sådan läkare som Christer Glader.

Christer spelade och sjöng på bygdemål.

Med mungiporna vinklade uppåt och ansiktsmusklerna väl motionerade avslutar vi mötet med gott kaffe och hembakta semlor som våra duktiga köksmästare **Agneta** och **Roger** bjuder på. De avtackas med blommor av Bengt för sina *g o d a* insatser under året.

Ei vor

Gamla gårdar och torp i V. Sönnarslöv

Om många av dessa gårdar och torp berättade vår eminenta kassör **Stina Nilsson** vid vårt julöppethus i december 2009. Hon har, tillsammans med en av våra andra medlemmar i föreningen **Bengt-Olof Bengtsson**, lagt ner ett enormt arbete för att ta fram och dokumentera torp och gårdar i V. Sönnarslövs socken. Genom avskrift av husförhörslängder, mantalslängder, besök på landsarkiv och lantmäteri och andra källor har de tagit fram och dokumenterat uppgifter om torpen och gårdarna samt deras ägare. Dessutom har de samlat in gamla foton, bilder på "gåra-målningar" och med hjälp av **Bengt Emgård** fotograferat av bilder på gamla glasplåtar. Om jag förstod saken rätt så har Bengt fäst glasplåtarna på en fönsterruta och sedan fotograferat av dem?! Vara hur det vill med den saken så har i alla fall resultatet blivit fantastiskt. Vi fick följa resultatet av deras arbete med hjälp av ett bildspel och Stinas berättade om motiven på bilderna.

På foton från 1905 får vi se bygatan i Sönnarslöv, smedjan, klockaregården och missionshuset. Byggnader som sedan länge är borta. År 1765 bodde Åbon Sven Olsson med familj å Sönnarslöv nr 7, den s.k. Klockaregården. Kvarnen Fruemöllan låg mitt i Sönnarslöv men tillhörde egentligen Tommarps Kungsgård.

Historiens vingslag är påtagliga när man hör Stina berätta och ser bilderna från förr som visar hur livet levdes då. Inte enbart byggnaderna är dokumenterade utan även människorna som levde där. Vi får en liten uppfattning om hur livet var då i såväl vardag som fest. Man kan undra om det där att "det var bättre förr" verkligen stämmer?

En hel del fina kartor får vi också se. De spänner över tiden från början av 1800-talet till sent 1990-tal och visar hur torp och gårdar har funnits och försvunnit.

Vi tittar på torp och gårdar i bl.a. Knutstorp, Stackarp, Hålehuset i Svenstorp, Klintarp och Backavången. Vi ser en bild som visar Stackarps Mejeri som fanns mellan 1875 till 1940. En klassisk bild med en mjölkskjuts där en vagn full med mjölkkanor dras av två hästar. Som kuriosas finns jämte den stora vagnen en liten vagn, med en mjölkkanas på, som dras av en get. Enligt uppgift kördes geten ofta av kyrkvaktmästaren på orten.

Klippans pappersbruk finns givetvis med bland bilderna. Även där har ju minst sagt stora förändringar skett över tid. Det är ju inte bara många av byggnaderna som försvunnit utan även merparten av verksamheten från brukets glansdagar.

Vi är glada över att det bland våra medlemmar finns människor med tid och intresse för att ta fram och bevara gamla kulturskatter från vår kommun. Tack Stina, Bengt-Olof och Bengt E.

Ei vor

Stina Nilsson

Om små och stora brott!

Ja, det var bland annat det som kvällen, den 3 mars på 47:an, kom att handla om under ledning av **Guno Haskå**.

Men först hälsade **Lena Ringbrant Ekelund** oss, ett fyrtiotal medlemmar, välkomna och berättade om kommande aktiviteter. Därefter lämnade hon över till Guno som utöver ett omfattande forskningsarbete även skrivit boken "På prostens Hjersteds tid".

Vi guidades in i konsten att hitta såväl små som stora brott när vi släktforskar. Vi kånkestöter på någon notering i t.ex. husförhörslängder om att brott har begåtts och kan då söka vidare i olika handlingar. Olika *originalhandlingar* som man kan söka i är bl.a. domstolarnas arkiv, sockenstämmoprotokoll eller polisens handlingar. Vad gäller sockenstämman förekommer där mestadels brott av enklare karaktär och i polisens papper avhandlas ju själva brottet medan det då i domstolshandlingarna görs genomgång av brottet och utdelas straffpåföljd.

Utöver domstolens protokoll finns också oftast bilagor och andra handlingar som kan innehålla upplysningar av värde t.ex. *sakörelängder* – listor över vilka

som skall böta samt hur mycket.

Gunoberättade om "Fångespillningsbrott". Det var att om någon fånge rymde från Häradstjänaren, som hade hand om fångarna, så kunde han, om inte fången hittades, dömas till att mista sin tjänst och även till spöstraff.

Vi fick veta att Perstorps Bygdegård har varit spelhåla och nöjesställe, att det fanns 280 olika förordningar

som gällde brännvin och att det fanns fastställda taxor för skarprättare vad gällde olika kroppsdelar han skulle avlägsna. 2 daler kostade det att skära av ett öra t.ex.

Många fall gällde de s.k. "oäkta barnen" och "lösaktigt leverne". Vi fick oss till livs berättelsen om den stackars kvinnan som en natt 14 april 1831 födde ett barn i stallet och grävde ner det under gödsel och halm och som grisarna hittade och åt. Hon dömdes till dödsstraff men det omvandlades till livstids fängelse.

Det var en spännande och informativ föreläsning Guno bjöd oss på och på frågan om vad som är hans nästa projekt berättade han att han håller på med en ny bok "På glasbrukets tid". Den handlar om liv och händelser i Perstorp 1693 – 1762.

Guno tackades med en varm applåd och därefter avslutades marsmötet med sedvanligt gott kaffe och bröd.

Guno Haskå

Publik

Ei vor

TEMAKVÄLLAR OM SÖKNING PÅ INTERNET OCH CD-SKIVOR

Våra traditionella föreningsmöten har i vår ersatts av två temakvällar.

Titeln på dessa har varit: "Var och Hur söker jag information på internet och CD-skivor".

Önskemål hade kommit från nyare släktforskare om att få hjälp att söka på andra ställen än Genline. Cirka 25 personer mötte upp vid kväll nr.1 och några färre vid kväll nr.2.

Glädjande var att bl.a. två gamla släktforskarrävar, **Britt Bengtsson** och **Kurt Martinsson**, hade infunnit sig och kunde ge värdefulla tips. Vi hade även stor hjälp av föreningens kursledare **Barbro Andréll** som bl.a. informerade om Bygdebånd.

Vid den första kvällen uppkom frågor främst om hur man kunde hitta båtsmän och soldater. Lena visade hur man kunde hitta bådadera.

Vidare fick man tips om allt som finns på vår hemsida.

Kväll nr. 2 handlade mest om olika möjligheter att söka efter emigranter.

Allt som behandlades finns på vår hemsida under filarkiv, utilitys och visas på nästa sida.

Gertrud Hannrup

Minnesanteckningar från temakvällarna våren 2010

Gertrud Hannrup gjorde minnesanteckningar under temakvällarna. Vi diskuterade olika frågor som synes och alla kunde bidra med svar.

Åsbo Släkt och Folklivsforskarens hemsida

Finns mycket som är användbart. Gå in på: Filarkiv, Utilitys så finns där anteckningarna från temakvällen 24/3, hur man installerar ner en PDF-skrivare och hänvisningar till databaser som redovisats vid en temakväll 2005. Många av dessa gäller fortfarande.

Soldatforskning

Häfte av Kurt Martinsson Generalmönsterrullorna finns på **SVAR**. Gå in på scannat material, generalmönsterrullor, regemente. Först kommer persedelförteckning sedan själva rullorna. **AD-online** har börjat lägga in olika regementen.

Digi Arkiv (www.digiarkiv.se)

Finns bl.a. ett vigselregister över hela Skåne ca 1680 – 1800. Finns även andra sökbara register.

Forskning på andra sidan Östersjön

G-gruppen (www.g-gruppen.net) Omfattar flera Östersjöstater. Många tips om hur man kan släktforska i dessa länder. Man måste vara medlem, kostar 100 kronor.

ScanGen (www.scangen.se)

Finns en bl.a. en personsökare och ett efterlysningsforum främst för skånsk släktforskning.

DDSS (www.ddss.nu)

Demografisk databas över södra Sverige. Finns bl.a. dataregister över födde, vigde, döda och in- och utflyttningsregister. Mycket användbart eftersom uppgifterna står i klartext. Tyvärr finns inte alla församlingar med.

Släktdata (www.slaktdata.org)

Gå in på Register och kolla om "din" församling finns med och sedan på Sökning. Finns mycket runt Göteborg.

DIS (www.dis.se)

Möjlighet att bli medlem för 120 kronor/år. Man kan då söka i Disbyt. Om man lämnar ett bidrag så har man möjlighet att se mer.

Nättidningen Rötter (www.genealogi.se) Möjlighet att söka i "Anbytarforum".

Dagstidningar

Finns microfilmade på universitetsbiblioteket i Lund. Gå in på www.ub.lu.se där det finns en förteckning över vilka tidningar som finns. Möjlighet finns också att med hjälp av rullfilm läsa HD på biblioteken i Helsingborg och Ängelholm.

Ett tips från Kerstin

Om man inte hittar en död person i dödboken kan det vara värt att leta i obefintliga.

Emigranter i Amerika

Finns ett otal sajter att leta på men sök först på hemmaplan t.ex. efter brev med adresser eller foton.

CD-skivor

Emibas (Slutsåld)
Emigranten Populär Pris 350 kr

Utvandrarnas Hus (www.utvandrarnashus.se) Ligger i Växjö och är väl värt ett besök. Där finns bl.a. SAKA som innehåller uppgifter från svensk-amerikanska kyrkoarkiv.

Ellis Island 1892-1924 (www.ellisland.org) Här hittar man bara dem som kom just till Ellis Island

På **www.jewishgen.org/databases/EIDB/ellis.html** finns även andra hamnar. På **www.stevemorse.org** finns mer av samma person.

Castle Garden 1830 – 1892 (www.castlegarden.se) kan man hitta personer som kom till New York före 1892.

Dansk emigration (www.emimarch.dk) – många skåningar åkte från Köpenhamn och kan finnas där.

Family search (www.familysearch.org) Upprättad av mormonerna. Där finns även vissa folkräkningar. Gratis

(labs.familysearch.org)

En utvecklingsida till mormonernas Family search, innehåller även några folkräkningar, gratis.

Rootsweb (www.rootsweb.com)

För gratis efterlysning

USgenweb (http://usgenweb.org)

Med bl.a. info om var man kan vända sig på det lokala planet när man behöver kontakta myndigheter och arkiv i USA.

Ancestry (www.ancestry.se)

Mycket scannat material i USA. Gratis till en del men vill man ha mer uppgifter måste man lösa ett abonnemang. Detta bör lämpligen lösas genom Rötter då man får rabatt.

Cyndi´s list (www.cyndislist.com)

Här finns en massa olika länkar till allt man kan tänka sig inom släktforskning.

Susanna Auerbach

Gör efterforskningar i USA mot ersättning. Hennes hemsida finns på www.scandinavianancestry.com

Boken "Emigrantforskning"

Finns att köpa via Rötter. Många bra tips då man vill emigrantforska.

Find a grave (www.findagrave.com)

Här kan man söka och kanske hitta bilder på gravstenar.

* * *

Vårutflykten till Krapperup

slottsspöke där. Jag tror att det är ett mycket snällt och fridfullt spöke eftersom hela atmosfären i borgen är vänlig.

Vi besöker stenrummet, det rum där borgens förhistoriska samlingar av flintyxor etc. finns. Vi ser på biblioteket och vapenrummet för att slutligen hamna i borgens hjärta, dvs. det gamla köket med den stora Bolinderspisen från slutet av 1800-talet. Där tar vårt besök inne i borgen slut och vi tackar vår synnerligen kunniga och trevliga guide för visningen.

Den femte maj var det dags för vårutflykten. I det vackra vädret var vi ett trettiotal medlemmar som packade in oss i bilarna i Klippan och for iväg mot Kullahalvön och Krapperups gods. Den varmt tegelröda borgen lyste mot oss när vi passerade bron över vallgraven och kom in på borggården. Godsets intendent, **Eva Liljenberg-Olsson**, hälsade oss välkomna och bjöd in oss till en guidad tur. Samtliga satte på sig vita skoskydd (minskar risken för slitage och smuts) och vi delades därefter upp i två grupper. Ena gruppen guidades av intendenten och den andra, där jag gick med, av **Ebba Gyllenstierna-Larsson**.

Vi visades upp till stora salen där väggarna pryds av porträtt av tidigare ägare till Krapperup. Ebba G-L berättade att godset är känt sedan tidig medeltid och var under flera århundraden ett av de största i Skåne. Hon berättar initierat om människorna på porträtten och visar oss på den magnifika ljuskronan som hänger i taket och som inköptes på **Nils och Ellen Gyllenstiernas** bröllopsresa till Italien 1881 och sedan fraktades hem till Krapperup.

På 1700-talet gjordes Krapperup till fideikommiss för att säkra godsinnehavet genom arv. På 1960-talet avskaffades, genom lag, fideikommissen. Sedan år 1967 är Krapperup en stiftelse – Gyllensti-

ernska Krapperupsstiftelsen -. Den bildades av den siste fideikommissarien, **Gustaf Gyllenstierna**, för att värna om de kulturvärden som är förknippade med egendomen. Stiftelsen har bl.a. som ändamål att stödja vetenskaplig forskning och anordnar tvärvetenskapliga symposier på Krapperup kring aktuella ämnen, berättar guiden.

Vi går vidare genom de olika rummen och häpnar över de fantastiska ljuskronor och kakelugnar som finns. I salongen finns en intakt rumsinteriör i original med vackra möbler, mattor och gardiner från 1880-talet. Det arrangerades av den då nygifta friherrinnan Ellen Gyllenstierna. Det krävs inte mycket fantasi för att kunna se henne sitta i den sidenklädda soffan och dricka te.

Som det anstår en gammal borg finns det naturligtvis även ett

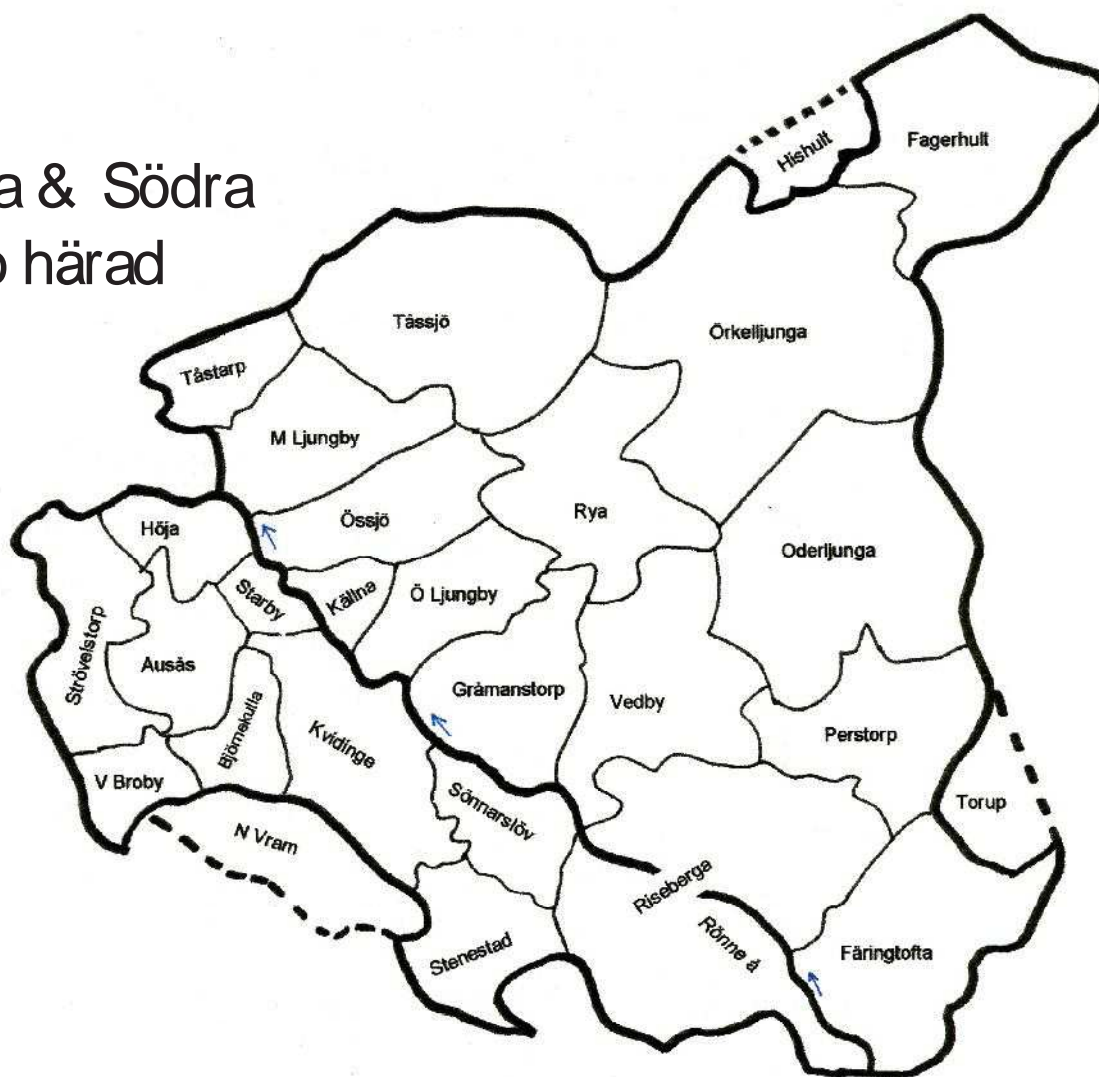

Solen hade nästan försvunnit när vi kom utanför borgen igen men som ni ser på bilden fanns det tappar, fikasugna deltagare som huttrade sig igenom den svala vårkvällen för att få sitt kaffe innan hemfärden påbörjades.

Eivor

Norra & Södra Åsbo härad

Program hösten 2010

Ons. 8/9	kl. 19.00	FÖRENINGSMÖTE. Bengt Olof Käck från Lantmäteriet informerar om hur <i>"Kartan i datorn berättar hembygdens historia"</i>
Lör. 9/10	kl. 9.00	SLÄKTFORSKARDAG med Anbyte. Presentation av <i>"Bygdebänd"</i> av Peter Wallenskog , en av Genlines grundare. Hembygdsföreningar inbjuds att presentera sitt material.
Ons. 10/11	kl. 19.00	FÖRENINGSMÖTE. Bildspel och berättelser om gårdarna och torpen i Vedby.
Ons. 8/12	kl. 19.00	JULÖPPETHUS. Vi får lyssna till folkmusik på nyckelharpor och med sång framförd av Nyckelharpsfolket.

Öppet Hus

måndagar	kl. 13-16	13/9, 27/9, 11/10, 25/10, 8/11 och 22/11
fredagar	kl. 13-16	3/9, 17/9, 1/10, 15/10, 29/10, 12/11 och 26/11
söndagar	kl. 9-12	26/9, 31/10 och 28/11

Alla aktiviteter är på Studiegården 47:an, Storg 47, Klippan
Se även vår hemsida (www.aasbo-gen.com) och HD / NST